

1247

1918

Sota- ja Talous-asiain valiokunnan mietintö n:o 2, koskeva maamme elintarvetilannetta.

Työväen Pääneuvoston päätettyä lähettää asia Sota- ja Talous-asiain valiokunnan harkittavaksi, saa valiokunta esittää seuraavan sisältöisen lentolehtisen jaettavaksi suomenkielisenä 100,000 ja ruotsinkielisenä 50,000 kpleen painoksena.

Toverit ja Kansalaiset!

Heti maailman sodan puhkeamisen jälkeen kirjoitettiin maamme sosialidemokraattisissa sanomalehdissä ja pohdittiin työväenjärjestöissä voimakkaasti, siitä uhkaavasta elintarvepulasta, joka sodan pitemmälle jatkuessa maattamme uhkaa ja kehoitettiin maamme niin valtio- kuin kunnallisiaikin vallanpitäjiä ryhtymään kaikkiin varovaisuustoimenpiteisiin, pelastaaksemme maan elintarvepulasta. Sosialidemokraattien kehotukset sodan ensivuosina menivät kuroille korville. Maamme silloinen hallitus vähät välitti elintarvepulasta, eikä myöhemmin sallinut siitä julkisesti puhuttavankaan. Kuntien viranomaisetkin ryhtyivät vasta kansan pohjakerrosten ankarasta painostuksesta toisen sota vuoden lopulla viljaa vähän hankkimaan, mutta kulutuksen todelliseen järjestelyyn ei heitä saatu taipumaan. Puutteellinen hankinta ja typerä varastoihin järjestely saattoivat jo vuosi takaperin maamme elintarveasiat varsinkin syömäviljasta ihan hunnikolle. Hallitus joka leikkitteli kansan kärsimyksillä, kukistui maaliskuun vallankumouksessa. Sen jälkeen kansa sai vasta nähdä mitä hallitus oli tehnyt ja mitä tekemättä jättänyt. Porvaristo, joka silloin leikki vallankumousta ja hyväksyi tsaarivallan asettaman hallituksen kukistamisen, asettui itse tilalle. Kauan ei kuitenkaan kulunut kun sen enemmistö alkoi salakavalan hyökkäyksen

maamme" työväkeä vastaan, joka pakotti sen muutamat jäsenet eroamaan sellaisesta hallituksesta. Sinä aikana, jolloin maamme olisi pitänyt talvenvaralta hankkia elintarpeita, istuivat kapitalismin edustajat hallituksessa ja suunnittelivat työväen kiristystä. Kansallemme on vielä tuoreessa muistossa Åkermannin elintarvepolitiikka.

Kun sitten kukistunut hallitus ryhtyi viime marraskuulla toimeensa, toivoi kansan työtätekevä luokka, että porvaristo olisi edellisistä tapahtumista jotakin oppinut. Lupasi hyväksyä useita vaatimuksista, joita Ammattijärjestön edustajakokous elintarvekysymyksestä esitti. Hallitus lupasi, mutta ei täyttänyt. Tämä synnytti ansaittua suuttumusta kansan keskuudessa. Sen sijaan, että hallitus olisi hankkinut kansalle elintarpeita, asesti ja muonitti se perustamiaan lahtarikaarteja. Näin julkeaa vääryyttä ei työväki voinut sietää, vaan oli pakotettu kukistamaan sellaisen hallituksen.

Porvarien jättämä kurjuus.

Me olemme aina tienneet sen, että porvaristo ei jätä yhteiskuntaa työväen käsiin loistavassa kunnossa. Me olemme aina tienneet, että saamme periä tämän yhteiskunnan konkurssipesänä, että porvaristo koettaa tehdä kaiken voitavansa hävittääkseen perustuksen köyhälistön vallalta. Ja nyt olemme omin silmin nähneet että porvaristo tätä taistelua varten, jota nyt käydään elämästä ja kuolemasta kahden luokan, omistavan ja omistamattoman välillä, on valmistautunut harkitusti ja perinpohjaisesti, käyttäen kaikkia niitä keinoja, joita järki ja tekniikka saattavat keksiä, saattaakseen vastustajansa alunpitäin niin epäedulliseen asemaan kuin mahdollista. Porvaristo on tietänyt, että sodassa saattaa elintarpeilla olla eräissä tapauksissa kerrassaan ratkaiseva merkitys. Tiedetäänhän että Venäjän ja Turkin sodassa Plevna ei olisi antautunut venäläisille tuskin koskaan, elleivät elintarpeet olisi loppuneet. Saksan ja Ranskan välisessä sodassa 1871 tuskin saksalaiset olisivat voineet valloittaa Parisia pitkä-aikaisenkaan piirityksen jälkeen, ellei Parisissa ravintoaineet olisi loppuneet. Monta vahvaa varustusta olisi puolustajien urhoollisuuden vuoksi kyennyt kestäämään, jos ravinto vain olisi riittänyt. *Nälkä, kiduttava nälkä on ollut se ase, jota on käytetty silloin, kun tykit eivät ole tehonneet.* Suomen porvaristokin on valmistautunut tähän kansalais-sotaan tämän seikan huomioon ottaen.

Porvaristo tiesi, että köyhälistön armeijan tukikohdat

ovat etelässä. Se tiesi, että ne väkirikkaat teollisuusseudut, joissa työväestö on valtavana enemmistönä, joutuvat alunpitäen työväen käsiin. Se saattoi laskea matemaattisen tarkasti, missä porvariston armeija saa tukikohtansa, vei joukkonsa sinne ja kokosi myös joukoillensa elintarpeita, puhdistaa sen osan maasta, jonka tiesi joutuvan työväen käsiin, niin puhtaaksi elintarpeista kuin suinkin. Samalla myös on tietoisesti koetettu tukkia kaikki kauppatiet, ettei ulkoapäin mitään apua olisi saatavissa. Yhtä visusti kuin porvaristo upotti kassakaappien avaimet kaivoon, koetti se myös sulkea kaikki kauppatiet, ettei vain työväestö valtaan päästyään saisi mitään ovea auki.

Kuinka katalalla tavalla Suomen vastavallankumouksellinen porvaristo on valmistautunut tappamaan kansamme nälkään, on todistuksia liiankin paljon. Ja nyt kun ovat nähneet että Kansanvaltuuskunnan Elintarveosasto ponnistaa kaikki voimansa hankkiaksensa välttämätöntä leipää, niin samainen porvaristo yrittää häikäilemättömällä julkeudellaan estää kaiken viljan saapumisen m. m. Venäjältä. Tässä esimerkki. Helmik. 19 p:nä piti lähteä kokonainen juna, käsittävä 28 vaunua viljaa Suomeen. Mutta aivan odottamatta tuli tieto, että venäläinen komissaario Suomen ja Venäjän rautateiden yhdysasemalla Kuschelfhassa oli takavarikoinut viljan ja palauttanut takaisin Venäjän puolelle. Kansanvaltuuskunnan Elintarveosasto ryhtyi heti tarmokkaihin toimiin kiusallisen aseman selvittämiseen tuloksella, että takavarikon tehnyt komissaari vangittiin ja tunnusti hän, että takavarikon oli hommannut kukistuneen *Suomen entisen senaatin kauppa-asiamies parooni Herzen*.

Hertzenin vangitsemisesta on käsky annettu.

Tällaista katalaa peliä on kauan harjoitettu. Vastavallankumoukselliset eivät kammoa mitään keinoja. Sitä osoittaa tämä yksi esimerkki. Onneksi ei porvarien vrittämä kurjuustilanne tässä tapauksessa onnistunut vaan pääsivät viljavaunut päämääräänsä, mutta se selventää meille käsitystämme kuinka vaikeissa oloissa toimimme ja jonka pelastamiseksi meidän kaikkien on tarmokkaasti työskenneltävä ja yhtenä miehenä suhtauduttava kaikkiin kärsimyksiin, joita porvarit kaikkine elämiskurjuuksineen ovat meille jättäneet.

Taistelevat punaiset sotilaat! Eteenpäin elämän kärsimyksissäkin!

Suomalaisen vallankumouksellisen työläisen veri on täytynyt vuotaa rintamakentällä. Taistelevien työläisten veri on punertanut lumen oman asiansa puolesta. Uuden elämän toivo kannustaa työläistä kestämaan kylmän ja nälän. Me tiedämme varsin hyvin kuinka useasti rintamilta on puuttunut leipää ja me olemme omin silmin nähneet sen ilahuttavan ilmiön kuinka taisteleva toveri on nälkiintyneen toverinsa kanssa jakanut muassaan olleen leipämurusensa. Samoin voidaan ilomielellä merkitä kuinka omaiset lähettävät pienoista ruokavaroistaan eväspaketteja rintamalla oleville. On tahdottu lieventää rintamakoettelemuksia punakaartilaisilta, on tahdottu osaaottavasti huojentaa heidän kärsimyksiään. Mutta sitä ei ole parhaimmallakaan hälläsydämisytydellä voitu käytännössä täydellisesti tyydyttää.

Toverit ja rintamasotilaat! Verenne ei vuoda enää kapitalismin ja harvainvallan hyväksi, koettelemukseenne ja kärsimyksenne taistelussa ei ole enää häviävän orjuuttajaluokan eduksi, vaan oman asiansa puolesta taistelee punainen sotilas. Ennustakoon veriset Mannerheimit mitä tahansa, me seisomme harkitusti paikallamme ja viemme elämisasiatamme eteenpäin. Kirkastuva ja jalostuva työväenluokka punasotureineen voi ottaa vastaan tuskaisetkin elämisen päivät, mutta samalla tuntien elonvoimansa rynnistää se eteenpäin turvatakseen vastaisen leipäasiansa.

Kylki kyljessä kiinni luodessamme nykypäivien historiaa muistakaamme että yhteisesti on kärsittävä ja koottava kaikki voimat synkeän yön hävittämisessä ja uuden aamun valkenemisessä.

On pidettävä lopustakin huoli.

Elintarpeitten tuonti Venäjältä on monestakin syystä ollut viime aikoina hyvin vähäistä. Jo viime tammikuun alulla lopetettiin liikevaihto Venäjän kanssa ja ryhdyttiin hankkimaan elintarpeita lännestä käsin. Hiukan saatiinkin, muutamia pieniä laivalasteja, joista nyttemmin on jäljestäpäin huomattu, että lukuunottamatta elintarpeita, niiden mukana samalla kuljetettiin Suomeen n. s. »lisäleipäkortteja», aseita työväestön tappamiseksi. Suurin osa niistä elintarpeista,

mitä tällä tavalla kuljetettiin lännestä käsin, kuljetettiin rintaman taakse hämäräperäisille teille. Niitä purettiin hämärällä tavalla saaristossa useampaan paikkaan. Samaa aseiden salakuljetusta oli jo aikaisemminkin harjoitettu.

Me seisomme vakavan kysymyksen edessä. Kaikki tiedämme mitä merkitsee nälkä yllankumoustaisteluun ja yleiseen mielipiteeseen nähden. Porvaristo tietenkin koettaa entisellä kyynillisyydellään käyttää tilannetta hyväksensä, lähettäen työväen keskuuteen *salaisia ja julkisia agitaatioita*, jotka koettavat kylvää erimielisyyttä sanoen: katsokaa, näin kurjaan kuntoon voi ainoastaan työväki yhteiskunnan saattaa.

Kansanvaltuuskunnan edustajat ovat kyllä ryhtyneet keinoihin koettaakseen torjua huutavaa nälkää. Valtuutetut ovat ryhtyneet ensinnäkin toimenpiteisiin saadakseen kaikki ne elintarpeet, mitä tässä maassa on käytettävissä, niin jautuksi, *että työväen ei tarvitse kuolla nälkään yhtään tuntia aikasemmin kuin herrojenkaan*. Toiseksi on yritetty avata suljettuja ovia uudelleen auki. Amerikan Yhdysvaltojen Pietarissa oleva lähettiläs on ilmoittanut, että Amerikan kansan tahto ei suinkaan ole se, että *Suomen työväki kuolee nälkään*, vaan se tahtoo tehdä kaiken voitavansa auttaakseen meitä. Aikaisemminkin Amerika on jo tarjonnut apuansa. Viime syksynä se tarjosi Suomeen lähetettäväksi 60 miljoonaa kg. viljaa, mutta meidän kukistuneen porvarillisen hallituksemme kaksimielinen politiikka saattoi Amerikan hallituksen epäilemään heidän *puolueettomuuttaan ja rehellistä kantaansa*. Epäiltiin tokko silloinen hallitus tulee elintarpeita tasaisesti jakamaan nälkäisille työläisille, vai lähettääkö se niitä *työväen vihamiehille*. Siitä syystä Amerikan hallitus niistä 60 miljoonasta, jotka oli luvattu ja jo satamaan kuljetettu lähetettäväksi Suomeen, meidän porvarillisen hallituksen *epärehellisen politiikan vuoksi* lähetti 20 miljoonaa Ranskaan, 40 miljoonaa on vielä jäljellä.

Yhdysvaltojen hallituksen edustaja on lähettänyt sähkösanoman Amerikkaan ja käskenyt lähettämään tänne viljaa. Hän on luvannut tehdä voitavansa että viljaa saadaan Suomen työväelle jaettavaksi. Tämä on ilahuttavaa.

Jo viime syksynä oli Venäjällä lastattuna Suomeen tuotavaksi viljaa noin 600 vaununlastia, josta vain muutama satakunta vaunua on saapunut tänne. Noin 350 vaununlastia on vielä Venäjällä, harhailemassa ympäri ja niiden perille saattamiseksi on koetettu ryhtyä. On kuitenkin saatu tietää, että suuri osa niistä on palautettu takaisin Etelä-Venäjälle; osa — noin 150 vaununlastia on *purettu*, koska

vastaanottajat eivät ole niitä kiirehtineet; osa on Venäjän rautatiesolmuissa makaamassa. Pietari, jonka läpi elintarpeet ovat kuljetettavat, on itse monta kertaa, ei päiviä, vaan jopa viikkokausia ilman leipää. Pietarissa on todettu että työläisillä ei ole toisinaan ollut leivänmurua pistää suuhun ja siitä huolimatta heitä elähyttää ja innostuttaa vallankumouksellinen mieliala. He uskovat vallankumouksen lopulliseen voittoon, he kestävät kohtalonsa, purevat kaalia ja kurkkua. Siinä suhteessa meillä on heistä hyvin paljon opittavaa. Voidaan täydellä luottamuksella toivoa että se käsitys meidänkin taistelijoissamme on juurtunut ja saanut jalansijaa.

Kansanvaltuutetut ovat saaneet Venäjän kansankomissarien kaiken huomion elämisisiamme puolellemme kääntymään. He ovat luvanneet antaa kaiken apunsa, minkä suinkin voivat. Venäjän liikeasiain komissario, toveri Nevsky, on antanut meidän valtuutetulle täydet oikeudet käydä kaikilla Venäjän rautatieasemilla etsimässä Suomeen lähetettyjä viljavaunuja ja antanut määräykset kaikille virkamiehille että heidän on avustettava meidän lähettiläitämme. Venäjän Punaisen Kaartin ylipäällikkö on antanut määräyksen, että Punaisen Kaartin on tarvittaissa avustettava viljalasteja perille toimitettaissa. Venäläiset ovat siis luvanneet kaikkea sitä avustusta, minkä suinkin ihmiskäsi saattaa antaa. Toivomme, että jo läheisessä tulevaisuudessa seuraukset tulevat näkyviin mutta mahdollista on, että meidän täytyy sittenkin monta kertaa tässä vallankumoustaistelussa nähdä suorastaan nälkää.

Me tiedämme, että Siperia on viljamaa, josta sodanaikana kulkuneuvojen rappeutuneen tilan vuoksi ei ole voitu lähettää viljaa maailman markkinoille, joten siellä on monen vuoden viljaa vielä saatavissa. Olemme päättäneet omilla junilamme hakemaan viljaa sieltä. Jos tämä suunnitelma onnistuu, niinkuin toivomme, niin se voi meidät pelastaa perikadosta.

Te olette kuulleet säveleen jossa lauletaan: *»Nälkä meillä on aina vieraanamme»*, nälkään olemme tottuneet. Sitähän on ollut elämämme aina kehdosta hautaan saakka, nälän, kurjuuden ja puutteen kanssa taistelemista. Se on ollut koko *työväenluokan elämän historia*, se on kärsimysten historia ollut ja kärsimyksillä on vapautemme lunastettava.

Siitä syystä rohkenemme toivoa, että työväki ei kadota näissäkään oloissa sitä korkeata päämäärää, johon pyrimme. Me pyrimme luomaan yhteiskunnan, pyrimme itsellemme ottamaan ne tulolähteet, jotka kapitalismi on riistänyt,

pyrimme itse tämän elintarpeiden hankkimisen ja maanomistuksen saamaan työväen käsiin, etteivät omistavat luokat enää saa elintarpeita piilottaa meidän silmiemme edessä, kun *lapsillamme on nälkä*. Tämä on vallankumouksen päämäärä ja rohkenemme toivoa, että me tämän päämäärän puolesta kaikesta huolimatta kestämmme nämä vaikeat ajat ja viemme asiamme voittoisaan loppuun.

Me kysymme itseltämme mitä varten tehtiin vallankumous ellei se oloja paranna? Mutta meidän on itsellemme tehtävä selväksi se paljastettu totuus että porvaristo jätti jälkeensä pelkkää kurjuutta ja meidän on velvollisuus tehdänsämme vallankumouksen myöskin pidettävä lopusta huoli, niin rintamalla kuin rauhallisissakin oloissa. Vaikutuksiltaan syvä vallankumous ei tarkoita ainoastaan yksinvaltiuden poistamista, vaan vastaista onnellistuttamista elämän kaikilla aloilla. Taistelumme ei ole mikään leikki-pallo. Se on kestävyyttä vaativaa taistelua kultakin siihen osaaottavalta. Meidän tulee nyt suhtautua väliaikaisesti oloihimme siten että voimme todellisuudessa jakaa niukan leipämme yhteisesti. Toverit! Vaikka kärsimyksemme olisivat katkerampia kuin ne todellisuudessa ovat, vaikka kohta kolkkompana toisinaan elämisasiamme hämmöittäisi, niin omistakaamme sydänveriin asti se totuus että Suomen työväenluokka tahtoo loppuun asti taistella ja suorittaa huolella joskin suurilla kärsimyksillä myöskin loppuosankin taistelusta.
